

Հավելված

Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԴ Խորհրդի

2010 թ. սեպտեմբերի 15 -ի թիվ 24/2 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վայոց ձորի մարզի համայնքների կողմից բյուջետային միջոցների օգտագործման, բյուջեի մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև համայնքային սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2010թ. տարեկան գործունեության ծրագրի 9.2 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի Խորհրդի 23.12.2009թ. թիվ 32/3 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ Վայոց ձորի մարզի տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից համայնքների բյուջեի մուտքերի ապահովման, բյուջետային միջոցների օգտագործման, համայնքային սեփականության կառավարման և օգտագործման գործառնությունների ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան՝ Վայոց ձորի մարզի տեղական ինքնակառավարման մարմինների կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից համայնքի բյուջեի սեփական եկամուտներից մուտքերի ապահովման, համայնքային սեփականության, համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններին ամրացված գույքի հաշվառման, օտարման, վարձակալության տրամադրման, համայնքային մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց համայնքային սեփականության բաժնեմասի կառավարման, համայնքային բյուջեի ելքերի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և դրանց ենթակա հիմնարկների սեփական կարիքների համար բյուջետային միջոցների օգտագործման, համայնքային սեփականության գույքի օտարման, օգտագործման տրամադրման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում:

Վերահսկողության ծավալը՝ Վայոց ձորի մարզի համայնքներից դիտարկման արդյունքներով ընտրվել են ստուգման ենթակա հետևյալ տեղական ինքնակառավարման մարմինները՝ Ջերմուկի, Եղեգնաձորի և Վայքի քաղաքապետարաններ, Արենիի, Գետափի, Աղավնաձորի, Շատինի, Չառիթափի, Արինի գյուղապետարաններ:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ Վայոց ձորի մարզի տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, ներառյալ՝ դրանց ենթակա հիմնարկներ, համայնքի ենթակայությամբ գործող համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններ և բաժնետիրական ընկերություններ:

Ստուգման կատարման ժամկետը՝ 08.02. 2010 - 30.03. 2010թ.

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2008 և 2009 թվականներ:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝

Վայոց ձորի մարզի համայնքներում վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով դիտարկման փուլում նախապես մշակված 13 ձևով մարզի համայնքների ղեկավարներից պահանջվել է տեղեկատվություն համայնքների վերաբերյալ:

Ընտրվել են վերահսկողության՝ համապատասխանության, ֆինանսական և արդյունավետության տեսակները:

Ստուգման ժամանակ վերահսկվող օբյեկտներում, ինչպես նաև դրանց ենթակա կազմակերպություններում կիրառվել է ընտրանքի մեթոդը:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել են դիտարկման և ստուգման ընթացքում ուսումնասիրված տվյալները, յուրաքանչյուր համայնքի համար կազմվել է արձանագրություն:

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ձերմուկի քաղաքապետարան

Հարկային եկամուտների վերաբերյալ: 2008թ. համայնքի բյուջեի հողի հարկը նախատեսված 10,390.5 հազ. դրամի դիմաց փաստացի նախորդ տարիների ապառքի հաշվին հավաքագրվել է 11,258.8 հազ. դրամ, սակայն 2008թ. հողի հարկից չվճարած ապառքները և տույժերը միասին կազմել են **3,739.5 հազ. դրամ**, որից 3,528.3 հազ. դրամը՝ ֆիզիկական անձանց, իսկ 211.2 հազ. դրամը՝ իրավաբանական անձանց:

2008թ. գույքահարկի գծով համայնքի բյուջեի մուտքերը նախատեսված 24,295.6 հազ. դրամի դիմաց նախորդ տարիների ապառքի հաշվին հավաքագրվել է 30,275.3 հազ. դրամ, սակայն 2008թ. գույքահարկի չվճարած ապառքները և տույժերը միասին կազմել են **4,631.2 հազ. դրամ**, որից, 2,485.0 հազ. դրամը՝ ֆիզիկական անձանց, իսկ 2,146.2 հազ. դրամը՝ իրավաբանական անձանց:

2009թ. համայնքի բյուջեի հողի հարկը նախատեսված 11,500.0 հազ. դրամի դիմաց նախորդ տարիների ապառքի հաշվին փաստացի հավաքագրվել է 12,654.2 հազ. դրամ, սակայն 2009թ. հողի հարկի չվճարած ապառքները և տույժերը միասին կազմել են **2,929.5 հազ. դրամ**, որից 2,643.0 հազ. դրամը՝ ֆիզիկական անձանց, իսկ 286.5 հազ. դրամը՝ իրավաբանական անձանց:

2009թ. գույքահարկի գծով համայնքի բյուջեի մուտքերը նախատեսված 24,381.0 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 28,937.6 հազ. դրամ: Գույքահարկի 2009թ. չվճարած ապառքները և տույժերը միասին կազմել են **3,366.8 հազ. դրամ**, որն ամբողջությամբ ֆիզիկական անձանց մատվ է, իսկ իրավաբանական անձանց մատվ ապառք չի գոյացել:

Համայնքի 2008թ. և 2009թ. բյուջեների հարկային եկամուտների բարձր կատարողականը պայմանավորված է քաղաքապետարանի կողմից տարեկան բյուջեների ոչ ճիշտ պլանավորմամբ և իրական ապառքների գումարները նախատեսված պլաններում չներառմամբ: Քաղաքապետարանի կողմից անտեսվել է «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ կետի ե) ենթակետի պահանջը՝ «Համայնքի ղեկավարի բյուջետային ուղերձը ներառում է պարտքերի կառուցվածքը, դրանց համեմատական վերլուծությունը նախորդ բյուջետային տարվա փաստացի և ընթացիկ բյուջետային տարվա հաշվարկային համապատասխան ցուցանիշների հետ»:

Քաղաքապետարանը խախտել է ՀՀ կառավարության 2007թ. ապրիլի 19-ի «ՀՀ կառավարության 2003թ.փետրվարի 13-ի թիվ N192-ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» N547-ն որոշմամբ սահմանված, հողի հարկ վճարողների հաշվառման համար առաջնահերթ միջոցառումների ծրագրի 8-րդ և 14-րդ կետերի պահանջները, որի արդյունքում կադաստրի տարածքային ստորաբաժանման բազաներում հաշվառված մի շարք կազմակերպություններ դուրս են մնացել համայնքի հողի հարկի բազայից: Նրանց հողի հարկի համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը տույժերի հետ միասին 01.01.2010թ. դրությամբ կազմել է **440.1** հազ. դրամ.

Ձերմուկ համայնքի հողի հարկի բազայում չգրանցված իրավաբանական անձանց ցուցակ

Հ/Հ	Կազմակերպության անվանումը	Հոդամասի չափը Հա	Պետ. գրանցման ամսաթիվը	Հողի հարկի ապառքը (հազ.դրամ)	Հողի հարկի տույժը (հազ.դրամ)	Ենթակա է վճարման (հազ.դրամ)
1	«Ձերմուկի ԲԿՍ» ՍՊԸ	0.08	05.08.2004	15.989	7.236	23.225
2	«Մանուկյանի Վան» ՍՊԸ	0.138	17.07.2006	17.667	7.060	24.727
3	«ԱՆԻ և ԱՐԹՈՒՐ» ՍՊԸ	0.1	31.03.2004	21.550	9.912	31.462
4	«Սուպեր ԷՍ-ՋԻ-Գրուպ» ՓԲԸ	0.99	21.06.2006	129.857	49.199	179.056
5	«Աղամանդ- Կ» ՍՊԸ	0.232	05.05.2000	83.500	40.629	124.129
6	«Ձերմուկ Գրուպ» ՓԲԸ	0.005	03.07.2002	1.387	0.646	2.033
7	«Երևանի Գարեջուր» ՓԲԸ	1.065	25.12.2009	39.913	0	39.913
8	«Ջերսան» ՍՊԸ	1.604	17.09.2009	15.028	0.530	15.558
	Ընդամենը՝	4.214		324.9	115.2	440.1

Համայնքի գույքահարկի բազաների ուսումնասիրման արդյունքում հայտնաբերվել է բազայում չընդգրկված մի շարք կազմակերպություններին պատկանող տարածքներ և շենք-

շինություններ: Քաղաքապետարանը, խախտելով «Գույքահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի և ՀՀ կառավարության 29.05.2003թ. N 680-Ն որոշումով սահմանված կարգի 2-րդ կետի ա) ենթակետի պահանջները, համայնքի գույքահարկի բազայից դուրս է թողել 9 կազմակերպություններին պատկանող գույքը: Դրանց համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը տույժերի հետ միասին 01.01.2010թ. դրությամբ կազմել է **752.9** հազ. դրամ.

Գույքահարկի բազայում չգրանցված իրավաբանական անձանց ցուցակ

	Կազմակերպության անվանումը	Կադաստրային արժեքը (դրամ)	ընդ. մակ. քմ	Պետ. գրանցման ամսաթիվը	Գույքա-հարկի ապառքը (հազ.դրամ)	Գույքա-հարկի տույժը (հազ.դրամ)	Ենթակա է վճարման (հազ.դրամ)
1	ՀՅԴ Հայաստանի գերագույն մարմին	1,695,411.0	59.02	01.03.2004	32.930	15.438	48.368
2	«Նաիրյան հրաշք» ԱԿ ՍՊԸ	3,187,080.0	408.6	26.06.2004	41.650	18.800	60.450
3	Հայկուրորտխորհուրդ	5,713,675.0	253.4	04.01.1998	155.705	76.627	232.332
4	«Արտ-Արգ» ՍՊԸ	3,948,760.0	126.2	29.01.2009	10.858	0.486	11.344
5	«Ռոբերտ» ԼՏԸ	6,070,680.0	262.8	06.06.1996	173.201	85.666	258.867
6	«Կոուպերատիվ Մասիս»	1,126,540.0	38.4	04.09.2009	0.845	0.37	0.882
7	«Ակունք» ՓԲԸ	4,108,874.0	748.7	17.11.2006	8.908	2.739	11.647
8	«Անի և Արթուր» ՍՊԸ	1,070,569.0	167	31.03.2004	23.560	11.260	34.820
9	«Ադամանդ-Կ» ՍՊԸ	1,074,558.0	103.7	05.05.2000	61.953	32.229	94.182
	Ընդամենը	27,996,147.0	2,167.82		509.610	243.282	752.892

Հողերի օտարում: 2008-2009թթ. համայնքի կողմից օտարվել է 125389.7քմ բնակավայրերի հող, որից 43139.7քմ՝ հասարակական և 82250 քմ՝ բնակելի կառուցապատման հողեր, որի դիմաց համայնքի բյուջե մուտքագրվել է 122,367.8 հազ. դրամ:

Հողերի օտարման գործընթացում խախտվել են.

1. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 68-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջները՝ «Մամուլում հայտարարության մեջ չի նշվել՝ ճանապարհների, ջրատարի, կոյուղու, գազատարի առկայության մասին տվյալներ»:

2. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 68-րդ հոդվածի 5-րդ կետի պահանջները. «Աճուրդի մասնակիցներն աճուրդի անցկացման օրը մուծում են նախավճար տվյալ հողամասի

մեկնարկային գնի 5 տոկոսի չափով»՝ 35 դեպքով նախավճարները վճարվել են աճուրդի կայացումից առաջ, 165 դեպքով նախավճարները վճարվել են աճուրդի կայացումից հետո:

3. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 70-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջները, այն է. «Գումարն ամբողջությամբ վճարելուց հետո՝ երկու օրվա ընթացքում, կողմերի միջև կնքվում է օտարման պայմանագիր»՝ 215 դեպքով գումարները մուծելուց հետո, պայմանագրերը կնքվել են ուշացումով:

4. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 68-րդ հոդվածի 5-րդ կետի պահանջները, այն է. **եթե մասնակիցն աճուրդի արդյունքներով չի հաղթել, նախավճարն անմիջապես վերադարձվում է նրան**, սակայն 2008-2009թթ. չի վերադարձվել մասնակիցներին **2,297.2** հազ. դրամ:

Գույքի օտարում: 1. 2008-2009թթ. Ջերմուկի քաղաքապետարանի կողմից օտարվել է 8,798.6 հազ. դրամ կադաստրային արժեք ունեցող 12 միավոր անշարժ գույք (բնակարաններ, կիսանկուղ, նկուղներ և տարածքներ)՝ 501 քմ: 159.2 քմ մակերեսով 2,124.2 հազ. դրամ կադաստրային արժեք ունեցող 5 միավոր (կիսանկուղներ և նկուղներ) օտարվել է ուղղակի վաճառքով 318.4 հազ. դրամ արժեքով՝ կադաստրային գնից 1,805.8 հազ. դրամ պակաս: Համայնքի սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքը չի գնահատվել, և գինը սահմանվել է առանց հիմնավորման կամ խախտվել է «Անշարժ գույքի գնահատման գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին կետի և 9-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները:

2. 341.8 քմ մակերեսով և 6,674.3 հազ. դրամ կադաստրային արժեք ունեցող 7 բնակարան օտարվել է անհատույց՝ նվիրատվության եղանակով:

Հողերի վարձակալություն: Քաղաքապետարանի կողմից 2008-2009թթ. կնքվել է 10863.2 քմ հողերի վարձակալության տրամադրման 6 պայմանագիր, 173.2 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարի չափով:

Հողերի վարձակալության գները սահմանվել են շուկայականից ցածր, իսկ որոշ դեպքերում չի փոխվել հողերի նպատակային նշանակությունը:

Հողերի վարձակալների, նպատակային նշանակության և տարեկան վարձավճարների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով.

	Գտնվելու վայրը	Վարձակալի անվանումը	Նպատակային նշանակությունը	Հողամասի տրամադրման նպատակը	Պայմանագրի վավերացման ամսաթիվը	Հողամասի մակերես /քմ/	Ժամկետը	Տարեկան վարձավճարը /դրամ/	Պետ. գրանցման ամսաթիվը	1քմ- տարեկան վարձավճարի չափը /դրամ/
1	Ք.Ջերմուկ աջ ափ	<<Մուշեղ ՀԷԿ>> ՍՊԸ	բնակավայրերի	խողովակաշարի անցկացում	27.08.08	1388.2	անժամկետ	17,242.0	01.09.08	12.4
2	Մայրաց 5 աջ ափ	<<Վայքի ճՇՇ>> ՓԲԸ	Գյուղատնտ.	խճաքարի արդյունահանում	22.01.08	4300	20տարի	42,000.0	26.01.09	9.7
3	Մայրաց 5 ձախ ափ	<<Վայքի ճՇՇ>> ՓԲԸ	Գյուղատնտ.	խճաքարի արդյունահանում	22.01.08	2100	20տարի	22,000.0	26.01.09	10.4
4	Երևանյան խճուղի ձախ ափ	Արսենյան Անաստաս	բնակավայրի	հանգստի գոտի	24.03.09	1000	90տարի	12,000.0	01.04.09	12.0
5	Շահումյան 1/1 աջ ափ	Սարգսյան Կարինե	բնակավայրի	հանգստի գոտի	26.06.08	675	99տարի	25,000.0	26.06.08	37.0
6	Մելիք-Աղամյան 4/1 աջ ափ	<<Նարեկ>> ԲԲԸ	բնակավայրի	հանգստի գոտի	26.06.08	1400	99տարի	55,000.0	28.06.08	39.2
Ընդամենը						10863.2		173,242.0		

Վարձավճարի պարտքը 01.01.2010թ.-ի դրությամբ կազմել է **1,052.2 հազ. դրամ:**

Տեղական տուրքեր: Հաշվի առնելով համայնքի ավագանու կողմից սահմանված տեղական տուրքերի դրույքաչափերը և «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի պահանջը՝ Վերահսկիչ պալատի հանձնաժողովի պահանջով կատարվեց տեղական տուրք վճարողների գույքագրում և հաշվառում: Արդյունքում պարզվել է, որ՝

- Հաշվառված ոգելից խմիչքի և ծխախոտ վաճառող թվով 38 օբյեկտներից ստուգման պահին 10-ը չունեին վաճառքի թույլտվություն և վարչական շրջանի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիների չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է 2,322.0 հազ. դրամ, այդ թվում. 2008թ.՝ 882.5 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 1,034.5 հազ. դրամ և 2010թ.՝ 405.0 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում հաշվառվել է հեղուկ վառելիքի, տեխնիկական հեղուկների և հեղուկացված գազերի վաճառքի թվով 3 գործող օբյեկտներ, որոնցից և ոչ մեկը չունենին վաճառքի թույլտվություն, և վարչական շրջանի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիների չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է 1,225.0 հազ. դրամ, այդ թվում 2008թ.` 445.0 հազ. դրամ, 2009թ.` 360.0 հազ. դրամ և 2010թ.` 420.0 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում կազմակերպությունների և անհատների կողմից տեղադրված արտաքին գովազդի 266.2 քմ վահանակներից ստուգման պահին 194.2 քմ համար չկար տեղադրման թույլտվություն, և վարչական շրջանի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիների չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է` 4,530.0 հազ. դրամ, այդ թվում. 2008թ.` 2,786.3 հազ. դրամ, 2009թ.` 1,230.0 հազ. դրամ և 2010թ.` 513.7 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում գործող, 18 ավտոմեքենա ունեցող թվով 12 մարդատար «տաքսի» ծառայություն իրականացնողներ աշխատել են առանց թույլտվության, և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիների չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է 705.0 հազ. դրամ, այդ թվում. 2008թ.` 255.0 հազ. դրամ 2009թ.` 270.0 հազ. դրամ, 2010թ.` 180.0 հազ. դրամ:

Այսպիսով` համայնքում հաշվառումից դուրս մնացած և առանց թույլտվության աշխատող թվով 49 տեղական տուրք վճարողների և արտաքին գովազդի 194.2 քմ վահանակների գովազդատուների կողմից համայնքի բյուջե չվճարված տեղական տուրքի գումարը կազմել է 8,782.0 հազ. դրամ, այդ թվում. 2008թ.` 4,368.8 հազ. դրամ, 2009թ.` 2,894.5 հազ. դրամ և 2010թ.` 1,518.7 հազ. դրամ:

Ծախսերի վերաբերյալ: Ջերմուկ քաղաքային համայնքի սանիտարական մաքրման աշխատանքները իրականացվել են «Բարենորոգում» ՍՊԸ-ի կողմից:

Հիմք ընդունելով ՀՀ հիդրոտեխնիկական և մոնիտորինգի պետական ծառայության կողմից թողարկվող ամենամսյա տեղեկատվությունը` «Բարենորոգում» ՍՊԸ քաղաքապետարան ներկայացված կատարողական ակտով 2008թ.-ի դեկտեմբեր ամսվա 20 օրերի համար ներկայացրել է ավելի կատարողական ակտ, գումարով 850.2 հազ. դրամ:

Ըստ պայմանագրին կից տեխնիկական բնութագրի և ներկայացված կատարողական ակտի 2009թ.-ի մարտ ամսին համապատասխան ձյան շերտի բացակայության պայմաններում «Բարենորոգում» ՍՊԸ կատարել է ձյան մաքրում գրեյդերով ԴՋ-143-1,018.1 հազ. դրամ, ձյան մաքրում ԴՏ-75 բուլդոզերով- 222.2 հազ. դրամ, ձյան մաքրում ԴՏ-75 ռոտորով-334.0 հազ. դրամ, ընդամենը 1,574.3 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե:

Ջերմուկի քաղաքային համայնքի 2009թ.-ի տարեկան բյուջեն հաստատվել է 04.02.2009թ.: Համաձայն «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի 10-րդ կետի, այն է. «Մինչև բյուջետային տարվա սկիզբը համայնքի բյուջեն չհաստատելու դեպքում` ծախսերը կատարվում են նախորդ տարվա բյուջեի համամասնություններով: Այդ դեպքում համայնքի

ղեկավարը պարտավոր է կատարել նախկինում կնքված պայմանագրերից բխող պարտավորությունները, չիրականացնել նոր ներդրումներ, իսկ ծախսերը կատարել նախորդ տարվա յուրաքանչյուր ամսում կատարված ծախսերից ոչ ավելին»:

2008թ. կնքված պայմանագրի յուրաքանչյուր ամսվա ծախսը կազմել է 2,500.0 հազ. դրամ, սակայն 2009թ. ի լրումն կատարված պայմանագրի յուրաքանչյուր ամիս աշխատանքների արժեքը կազմել է 3,000.0 հազ. դրամ, կամ 500.0 հազ. դրամով ավելի, որը 3 ամսվա համար կազմում է 1,500.0 հազ. դրամ: ***Այսպիսով, համայնքի բյուջե ենթակա է վերականգնման 1,500.0 հազ. դրամ:***

2009թ. ընթացքում քաղաքապետարանի համար «Ջերմուկի Ստեփանյաններ» ՍՊԸ կողմից լիցքավորվել է 2,802.8 հազ. դրամի սեղմած գազ, սակայն վերջինիս կողմից ներկայացվել է 3,428.1 հազ. դրամի հաշիվ ապրանքագիր, կամ ավելի է ներկայացվել 625.3 հազ. դրամ: Ստուգմամբ պարզվել է, որ 01.01.2009թ. դրությամբ քաղաքապետարանի պարտքը «Ջերմուկի Ստեփանյաններ» ՍՊԸ կազմել է 87.8 հազ. դրամ, որը քաղաքապետարանում հաշվապահորեն ձևակերպված չէր՝ հաշիվ-ապրանքագրերի բացակայության պատճառով: Մնացած 537.4 հազ. դրամը «Ջերմուկի Ստեփանյաններ» ՍՊԸ տնօրենի գրավոր հայտարարության համաձայն ներկայացվել են քաղաքապետարանի գազի լիցքավորման կտրոններ և դրա դիմաց քաղաքապետարանին հետ է վերադարձվել 537.4 հազ. դրամ, որը չի մուտքագրվել քաղաքապետարանի դրամարկղ:

Այսպիսով, 2009թ. ընթացքում «Ջերմուկի Ստեփանյաններ» ՍՊԸ-ի կողմից քաղաքապետարանի մեքենաների համար չմատակարարված 2,985.5 խմ սեղմած գազի դիմաց ընկերությունից Ջերմուկի քաղաքապետարանի կողմից կանխիկացված 537.4 հազ. դրամը ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե:

Պարզվել է նաև, որ բացի քաղաքապետարանին պատկանող ավտոմեքենաներից լիցքավորվել են նաև քաղաքապետարանին չպատկանող այլ մեքենաներ, 524.1 հազ. դրամի սեղմած բնական գազ, որոնց համար ուղեգրեր չի լրացվել և որևէ փաստաթղթով նշված ծախսը չի հիմնավորվում, որը ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե:

Շինարարական աշխատանքների վերաբերյալ: 2008-2009թթ. համայնքի կողմից կատարվել է կապիտալ շինարարության և կապիտալ նորոգման՝ 206,299.9 հազ. դրամի ծախս: Ընտրանքային կարգով նախագծային ծավալների, նախահաշիվների և փաստացի կատարած աշխատանքների ծավալների համապատասխանության ստուգման արդյունքում արձանագրվել է 9,508.0 հազ. դրամի խախտում, որից ծավալային հավելագրում՝ 7,620.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե և անորակ աշխատանքներ՝ 1,888.0 հազ. դրամ: (Ստուգված ծավալ՝ 96,111.0 հազ. դրամ, կատարող՝ «Ջերմուկշին» ԲԲԸ):

11.12.2008թ.-ին Ջերմուկի քաղաքապետարանի և «Ջերմուկշին» ԲԲԸ միջև կնքվել է դրամաշնորհի հատկացման պայմանագիր, գումարով 8,650.0 հազ. դրամ: Ըստ տեղական գանձապետական համակարգի Ջերմուկի մասնաճյուղ ներկայացված 23.12.2008թ.-ի ընդունման-հանձնման արձանագրության, կատարված աշխատանքների բնութագրում նշվել է, որ 11.12.2008-30.12.2008թ. ընկած ժամանակահատվածում իրականացվել է Ջերմուկի Չախափնյակ մանկապարտեզի հիմնանորոգում, գումարով 8,650.0 հազ. դրամ: Նշված աշխատանքների վերաբերյալ «Ջերմուկշին» ԲԲԸ կողմից չի ներկայացվել կատարողական ակտ, սակայն քաղաքապետարանի կողմից 23.12.2008թ. վճարվել է վերը նշված գումարը:

Արդյունքում՝ «Ջերմուկշին» ԲԲԸ-ի չկատարված հիմնանորոգման աշխատանքների դիմաց Ջերմուկի քաղաքապետարանը վճարել է 8,650.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերադարձման համայնքի բյուջե:

Եղեգնաձորի քաղաքապետարան

Հարկային եկամուտներ: 2008թ. համայնքի բյուջեի հողի հարկը նախատեսված 4,600.0 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 4,692.9 հազ. դրամ: Հողի հարկից 2008թ. ապառք չի գոյացել:

2008թ. գույքահարկի գծով համայնքի բյուջեի մուտքերը նախատեսված 14,354.1 հազ. դրամի դիմաց նախորդ տարիների ապառքի հաշվին հավաքագրվել է 14,711.3 հազ. դրամ: Գույքահարկի գծով 2008թ. գոյացած ապառքը կազմել է **872.8 հազ. դրամ**, որն ամբողջությամբ ֆիզիկական անձանց մասով է, իրավաբանական անձանց մասով ապառք չի գոյացել:

2009թ. համայնքի բյուջեի հողի հարկը նախատեսված 4,600.0 հազ. դրամի դիմաց նախորդ տարիների ապառքի հաշվին հավաքագրվել է 4,667.7 հազ. դրամ: Հողի հարկից 2009թ. գոյացած ապառքը կազմել է՝ **355.5 հազ. դրամ**, որն ամբողջությամբ իրավաբանական անձանց մասով է:

Գույքահարկի գծով 2009թ. գոյացած ապառքը կազմել է **864.2 հազ. դրամ**, որն ամբողջովին ֆիզիկական անձանց մասով է, իրավաբանական անձանց մասով ապառք չի գոյացել:

Որոշ հարկատուներ, խախտելով «Գույքահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ, 10-րդ և 13-րդ հոդվածների, ինչպես նաև «Հողի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ և 16-րդ հոդվածների պահանջները, ինքնուրույն չեն հաշվարկել գույքահարկը և հողի հարկը, սահմանված ժամկետում հաշվետվություններ չեն ներկայացրել հաշվառող մարմին՝ քաղաքապետարան և չեն կատարել վճարումներ, որոնց 2008-2009թթ. հարկային պարտավորությունները 01.01.2010թ. դրությամբ կազմել է ընդամենը՝ **933.0 հազ. դրամ**, որից՝ 899.6 հազ. դրամը՝ գույքահարկ, իսկ 33.4 հազ. դրամը՝ հողի հարկ:

Տեղական տուրքեր: Վերահսկիչ պալատի հանձնաժողովի պահանջով ստեղծվել է համայնքի վարչական տարածքում տեղական տուրք վճարողների գույքագրման և հաշվառման հանձնաժողով, որի գործունեության արդյունքում պարզվել է՝

- Հաշվառված ոգելից խմիչք և ծխախոտ վաճառող թվով 49 օբյեկտներ ստուգման պահին չունեին վաճառքի թույլտվություն, և վարչական շրջանի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիներին չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է 680.0 հազ. դրամ, այդ թվում. 2008թ.՝ 106.0 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 218.0 հազ. դրամ և 2010թ.՝ 356.0 հազ. դրամ:

- Հաշվառվել է հեղուկ վառելիքի, տեխնիկական հեղուկների և հեղուկացված գազերի վաճառքի թվով 10 գործող օբյեկտներ, որոնցից և ոչ մեկը չունեին վաճառքի թույլտվություն, և վարչական շրջանի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիներին չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է 2,240.0 հազ. դրամ, այդ թվում 2008թ.՝ 360.0 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 380.0 հազ. դրամ և 2010թ.՝ 1,500.0 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում կազմակերպությունների և անհատների կողմից տեղադրված արտաքին գովազդի 245.6 քմ վահանակներից ստուգման պահին 209.6 քմ համար չկար տեղադրման թույլտվություն, և վարչական շրջանի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիներին չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է՝ 1,455.2 հազ. դրամ, այդ թվում 2008թ.՝ 312.0 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 724.0 հազ. դրամ և 2010թ.՝ 419.2 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում գործող, 14 ավտոմեքենա ունեցող թվով 4 մարդաստար «տաքսի» ծառայություն իրականացնող կազմակերպություններ աշխատել են առանց թույլտվության, և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիներին չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է 200.0 հազ. դրամ, այդ թվում 2009թ.՝ 32,0 հազ. դրամ, 2010թ.՝ 168.0 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում գործող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առքուվաճառքի թվով 5 օբյեկտներից և ոչ մեկը չունեին վաճառքի թույլտվություն, և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը կազմել է՝ 250.0 հազ. դրամ:

Այսպիսով՝ համայնքում հաշվառումից դուրս մնացած և առանց թույլտվության աշխատող թվով 83 տեղական տուրք վճարողների և արտաքին գովազդի 209.6 քմ վահանակների գովազդատուների կողմից համայնքի բյուջե չվճարված տեղական տուրքի գումարը կազմել է 4,825.2 հազ. դրամ, այդ թվում. 2008թ.՝ 778.0 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 1,354.0 հազ. դրամ և 2010թ.՝ 2,693.2 հազ. դրամ:

Հողերի օտարում: 2008թ. աճուրդային եղանակով օտարվել է համայնքային սեփականության 21771 քմ բնակավայրի հող՝ 16,330.0 հազ. դրամով, 2009թ.-ին աճուրդային եղանակով օտարվել է համայնքային սեփականության 7505 քմ բնակավայրի հող՝ 5,791.4 հազ. դրամով:

Արձանագրվել են հետևյալ խախտումները՝

1. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 70-րդ հոդվածի 2-րդ կետը՝ «Գումարն ամբողջությամբ վճարելուց հետո՝ երկու օրվա ընթացքում, կողմերի միջև կնքվում է օտարման պայմանագիր, որը վավերացվում է նոտարական կարգով և ենթակա է պետական գրանցման», սակայն ամուրդով օտարված հողի գնորդների հետ հողի օտարման պայմանագրերը կնքվել են գումարն ամբողջությամբ վճարելուց 1-4 ամիս հետո:

2. «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 20-րդ կետը՝ «համայնքի ավագանին սահմանված կարգով որոշում է կայացնում համայնքի սեփականություն համարվող գույքն օգտագործման տրամադրելու և օտարելու մասին, հաստատում է դրանց վարձավճարների և օտարման գների չափերը և պայմանները, իսկ հրապարակային սակարկությունների դեպքում՝ մեկնարկային գները»:

3. «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածի 4-րդ կետի դ) ենթակետը՝ ուղղակի վաճառքի եղանակով օտարված և համայնքի ֆոնդային բյուջե մուտքագրման ենթակա հողի կադաստրային արժեքը 109.7 հազ. դրամի չափով գանձվել, սակայն մուտքագրվել է համայնքի վարչական բյուջե:

Ապօրինի կառույցների վերաբերյալ: 2008-2009թթ. համայնքի կողմից հաշվառվել է թվով 229 հատ՝ 6483 քմ ընդհանուր մակերեսով ապօրինի կառույցներ՝ հիմնականում ավտոտնակներ, որոնցից 16 կառույցներ՝ 471քմ ընդհանուր տարածքով օրինականացվել են:

1. Ապօրինի կառույցների օրինականացման գործընթացի ժամանակ պակաս է հաշվարկվել և չի գանձվել 2 դեպքով՝ **503.4** հազ. դրամի օրինականացվող ապօրինի շինության արժեք, որը ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե:

2. Համայնքի կողմից հաշվառված 213 կառույցների վերաբերյալ չի իրականացվել ՀՀ կառավարության 18.05.2008թ. N 912 որոշմամբ սահմանված օրինականացման և տնօրինման գործընթաց, որի արդյունքում համայնքի բյուջե չի մուտքագրվել **16,479.8 հազ. դրամ**, որից՝ 8,279.0 հազ. դրամ գույքի արժեք և 8,051.8 հազ. դրամ՝ զբաղեցրած հողի կադաստրային արժեք:

«Այլ կոմունալ ծախսեր»: Եղեգնաձոր համայնքի սանիտարական մաքրման աշխատանքները իրականացվել են «Եղեգնաձորի բնակարանային կոմունալ տնտեսություն» ԲԲԸ-ի կողմից:

Ընկերությունը համաձայն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ձև 2-ի տվյալների ստուգվող ժամանակաշրջանում աշխատել է շահույթով, 01.01.08թ. դրությամբ ընկերության զուտ շահույթը կազմել է 5,201.0 հազ. դրամ, 01.01.09թ. դրությամբ՝ 7,836.0 հազ.դրամ: 2008թ. ապրիլի 10-ին կայացած «Եղեգնաձորի բնակարանային կոմունալ տնտեսություն» ԲԲԸ ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը հաստատել է տարեկան հաշվեկշիռը և որոշել է տարվա գործունեությունից ստացված շահույթը չբաշխել բաժնետերերին, այլ թողնել որպես ամորտիզացիոն ֆոնդին հատկացում: Արձանագրությունը ստորագրվել է բոլոր բաժնետերերի կողմից, այդ թվում քաղաքապետի տեղակալ Վ.

Հարությունյանի կողմից, սակայն համայնքի ավագանին «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 16-րդ կետի պահանջներին համապատասխան չի լիազորել քաղաքապետարանի որևէ աշխատակցի համայնքի անունից համայնքի մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպության խորհրդում հանդես գալու:

Նույնը կատարվել է 2009թ.-ին:

Արդյունքում՝ Եղեգնաձորի քաղաքապետարանը վերահսկվող ժամանակաշրջանում «Եղեգնաձորի բնակարանային կոմունալ տնտեսություն» ԲԲ ընկերությունից իր 33.85% բաժնետոմսերի դիմաց չի ստացել 4,019.5 հազ. դրամ եկամուտ:

2008-2009թթ. ընթացքում «Եղեգնաձորի բնակարանային կոմունալ տնտեսություն» ԲԲԸ կողմից ներկայացված աշխատանքների կատարողական ակտերը համադրելով ՀՀ հիդրոտեխնիկականության և մոնիտորինգի պետական ծառայության կողմից թողարկվող ամենամսյա տեղեկատվության հետ, պարզվել է, որ չկատարված աշխատանքի դիմաց քաղաքապետարանից կատարողական ակտերով պահանջվել և ստացվել է 1,940.2 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերադարձման համայնքի բյուջե:

Վայքի քաղաքապետարան

Տեղական տուրքեր: Վերահսկիչ պալատի հանձնաժողովի պահանջով՝ ստեղծվել է համայնքի վարչական տարածքում տեղական տուրք վճարողների գույքագրման և հաշվառման հանձնաժողով, որի գործունեության արդյունքում պարզվել է, որ հաշվառված ոգելից խմիչք և ծխախոտ վաճառող թվով 53 օբյեկտներ ստուգման պահին չունեին վաճառքի թույլտվություն, և վաչական շրջանի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիների չվճարված տուրքերի հետ միասին կազմել է **448.0** հազ. դրամ, այդ թվում. 2008թ.՝ 57.5 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 109.0 հազ. դրամ և 2010թ.՝ ստուգման պահին 281.5 հազ. դրամ:

Համայնքի տարածքում հաշվառվել է հեղուկ վառելիքի, տեխնիկական հեղուկների և հեղուկացված գազերի վաճառքի թվով 7 գործող օբյեկտներ, որոնցից և ոչ մեկը չունեին վաճառքի թույլտվություն, և վարչական շրջանի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիների չվճարված տուրքերի հետ միասին կազմել է **2,050.0** հազ. դրամ, այդ թվում 2008թ.՝ 400.0 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 600.0 հազ. դրամ և 2010թ.՝ 1,050.0 հազ. դրամ:

Համայնքի տարածքում կազմակերպությունների և անհատների կողմից տեղադրված արտաքին գովազդի 9682 քմ վահանակներից ստուգման պահին 6742 քմ համար չկար տեղադրման թույլտվություն, և վարչական շրջանի բյուջե վճարելիք գումարը նախորդ տարիների չվճարված տուրքերի հետ միասին կազմել է **195.3** հազ. դրամ, այդ թվում՝ 2009թ.՝ 74.1 հազ. դրամ և 2010թ.՝ 121.2 հազ. դրամ:

Համայնքի տարածքում գործող 16 ավտոմեքենա ունեցող թվով 4 մարդատար «տաքսի» ծառայություն իրականացնող կազմակերպություններ աշխատել են առանց թույլտվության, և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը, նախորդ տարիների չվճարած տուրքերի հետ միասին, կազմել է **50.0** հազ. դրամ:

Համայնքի տարածքում գործող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առքուվաճառքի թվով 5 օբյեկտներից 2009թ.-ի 250.0 հազ. դրամից պակաս է գանձվել **57.9** հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում 2010թ. սահմանված 150.0 հազ. դրամից գանձվել է 20.9 հազ. դրամ, կամ պակաս է գանձվել 129.1 հազ. դրամ, ընդամենը 2009-2010թթ. ընթացքում պակաս է գանձվել **187.0** հազ. դրամ:

Այսպիսով՝ համայնքում հաշվառումից դուրս մնացած և առանց թույլտվության աշխատող 67 տեղական տուրք վճարողների և արտաքին գովազդի 67.42 քմ վահանակների գովազդատուների կողմից համայնքի բյուջե չվճարված տեղական տուրքի գումարը կազմել է 2,930.3 հազ. դրամ, այդ թվում՝ 2008թ.՝ 457.5 հազ. դրամ, 2009թ.՝ 851.0 հազ. դրամ և 2010թ.՝ 1,621.8 հազ. դրամ:

Հողերի օտարում և վարձակալություն: 25.02.2008թ.-ին կայացել է համայնքի հողերի աճուրդով վաճառքը՝ օտարվել է 5723 քմ հասարակական, 2867քմ տնամերձ, 623 քմ խառը կառուցապատման հողեր, գումարով 4,472.4 հազ. դրամի:

Աճուրդով վաճառքի գործընթացում խախտվել են.

1. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 68-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջները՝ մամուլում հայտարարության մեջ չի նշվել՝ ճանապարհների, ջրատարի, կոյուղու, գազատարի առկայության մասին տվյալներ:

2. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 68-րդ հոդվածի 5-րդ կետի պահանջները՝ 35 դեպքով նախավճարները վճարվել են աճուրդի կայացումից հետո:

3. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 70-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջները՝ 35 դեպքով գումարները մուծելուց հետո, պայմանագրերը կնքվել են ուշացումով:

4. «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 20-րդ կետի, «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 64-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ կետերի պահանջները՝ 2008-2009թթ. համայնքի կողմից 6 դեպքով ուղղակի վաճառքով օտարվել է կադաստրային արժեքի 30%-ով՝ 1,512.3 հազ. դրամ կադաստրային արժեք ունեցող 1867քմ բնակավայրերի հող: **Համայնքի բյուջե ենթակա է վերականգնման 1,058.6 հազ. դրամ:**

2009թ. ընթացքում գործել է 72059 քմ բնակավայրերի նշանակության հողի թվով 69 պայմանագիր, տարեկան 870.7 հազ. դրամ վարձավճարով: Վարձակալության պայմանագրերի

և դրույքաչափերի ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ 2 դեպքով հողի վարձավճարի նվազագույն դրույքաչափից պակաս է հաշվարկվել տարեկան 85.8 հազ դրամ, որոնց ընդհանուր հաշվարկով նվազագույն դրույքաչափից պակաս է հաշվարկվել և գանձվել **609.9** հազ դրամ, իսկ 01.01.2010թ.դրությամբ հողի վարձավճարների գծով ապառքը և տույժը կազմում է **609.0** հազ. դրամ, որոնք ենթակա են գանձման համայնքի բյուջե:

Աղավնաձորի գյուղապետարան

Հարկային եկամուտներ: 2008թ. համայնքի բյուջեի հողի հարկը նախատեսված 5,320.0 հազ. դրամի դիմաց փաստացի կազմել է 3,409.8 հազ. դրամ: Հողի հարկի 2008թ. չվճարած ապառքները և տույժերը կազմել են **3,437.9** հազ. դրամ, որն ամբողջությամբ ֆիզիկական անձանց մասով է:

Գույքահարկի գծով համայնքի բյուջեի մուտքերը նախատեսված 1,700.6 հազ. դրամի դիմաց փաստացի նախորդ տարիների ապառքի հաշվին հավաքագրվել է 2,535.2 հազ. դրամ: Գույքահարկի 2008թ. չվճարած ապառքները և տույժերը կազմել են **1,073.8 հազ դրամ**, որը ամբողջությամբ ֆիզիկական անձանց մասով է:

2009թ. համայնքի բյուջեի հողի հարկը նախատեսված 4,800.0 հազ. դրամի դիմաց նախորդ տարիների ապառքի հաշվին հավաքագրվել է 8,968.9 հազ. դրամ: Հողի հարկի 2009թ. չվճարած ապառքները և տույժերը կազմել են **2,967.9** հազ. դրամ, որն ամբողջությամբ ֆիզիկական անձանց մասով է:

Գույքահարկի գծով համայնքի բյուջեի մուտքերը նախատեսված 2,200.0 հազ. դրամի դիմաց նախորդ տարիների ապառքի հաշվին հավաքագրվել է 3,259.2 հազ. դրամ: Գույքահարկի 2009թ. չվճարած ապառքները և տույժերը կազմել են **895.8 հազ դրամ**, որն ամբողջությամբ ֆիզիկական անձանց մասով է:

Համայնքի 2008թ. և 2009թ. բյուջեների հարկային եկամուտների բարձր կատարողականը պայմանավորված է գյուղապետարանի կողմից տարեկան բյուջեների ոչ ճիշտ պլանավորմամբ և իրական ապառքների գումարները նախատեսված պլաններում չներառմամբ, գյուղապետարանի կողմից անտեսվել է «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ կետի ե) ենթակետի պահանջը:

Համայնքի խմելու ջրագծի ներքին ցանցի կապիտալ վերանորոգման համար 2008-2009թթ. գյուղապետարանի բյուջեին հատկացվել է ընդամենը՝ 120,000.0 հազ. դրամ, որից փաստացի ծախսվել է 119,836.5 հազ. դրամ: Գյուղապետարանը խախտելով «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջը՝ համայնքին պատկանող ջրագծերի

հաշվեկշռային արժեքի ավելացում չի արել, հաշվապահորեն չի ձևակերպել, որի արդյունքում նոր բալանսային արժեք չի ձևավորվել:

Գյուղապետարանի կողմից, համայնքի ավագանու 2008թ. որոշումների համաձայն ապամոնտաժվել է համայնքի տարածքում գտնվող, չօգտագործվող, 108 մմ տրամաչափի 175 գծամետր և 75 մմ տրամաչափի 250 գծամետր վերգետնյա խողովակաշար: 108 մմ տրամաչափի խողովակներից 155 գծամետրը օգտագործվել է որպես համայնքի կողմից ներդրում խմելու ջրագծի ընթացիկ վերանորոգման համար, իսկ մնացած 20 գծամետրը և 75 մմ տրամաչափի 250 գծամետր խողովակները 07.09.2008թ-ի «Պահեստավորված պահպանության» պայմանագրով փաստացի հանձնվել է ի պահ:

Գյուղապետարանը ապամոնտաժված խողովակաշարի արժեքը չի գնահատել և չի հաշվառել իր հաշվեկշռում: Խախտելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 29-րդ կետի պահանջը՝ չի կատարել սեփական գույքի հաշվառում և գույքագրում:

Շինարարություն: Համայնքում շինարարության ընդհանուր ծավալը կազմել է 119,836.5 հազ. դրամ: Ընտրանքային կարգով նախագծային ծավալների, նախահաշիվների և փաստացի կատարած աշխատանքների ծավալների (ստուգվել է 74,240.5 հազ. դրամ) համապատասխանության ստուգման արդյունքում՝ արձանագրվել է ծավալային խախտում՝ 5,661.0 հազ. դրամ և անորակ աշխատանքներ՝ 2,979.3 հազ. դրամ: Քանի որ շինարարությունը կատարվել է համայնքին հատկացված սուբվենցիայի գումարից, ուստի այն ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե (Հավելված 1):

Շատինի գյուղապետարան

Համայնքի կողմից աշխատակազմի համար ձեռք է բերվել ԳԱԶ-31 ավտոմեքենա, վճարումը կատարվել է անհատից փոխառությամբ վերցված միջոցների հաշվին, գումարով՝ 3,650.0 հազ. դրամ: Խախտվել է ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ կետի բ) մասը և 30-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, քանի որ փոխառությամբ ստացված գումարը գերազանցում է պահուստային ֆոնդի տարեկան միջինի 30%-ը և ֆոնդային մասի եկամուտների 20%-ը, միաժամանակ, խախտվել է «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 59-րդ հոդվածը՝ գործարքը կատարվել է առանց պետական լիազորված մարմնի (ինչպես նաև համայնքի ավագանու) համաձայնության: ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 305 հոդվածի համաձայն՝ օրենքի կամ այլ իրավական ակտերի պահանջներից չհամապատասխանող գործարքն անվավեր է, իսկ 304 հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գործարքի անվավերության դեպքում կողմերից յուրաքանչյուրը պարտավոր է մյուս կողմին վերադարձնել գործարքով ամբողջ ստացածը: Տվյալ դեպքում որպես անվավեր գործարքի հետևանք ենթակա էր վերադարձման միայն գործարքով ամբողջ ստացածը՝ 3,650.0 հազ. դրամը: Սակայն համայնքի կողմից փոխառությամբ վերցված 3,650.0 հազ. դրամի փոխարեն

2009թ. հետ է վերադարձվել 4,200.0 հազ. դրամ, որը սահմանվել էր փոխառության պայմանագրով:

Տարբերության գումարը ենթակա է գանձման համայնքի բյուջե գործարքը իրականացնող անձի (համայնքի ղեկավարի) կողմից` 550.0 հազ. դրամ:

Համայնքի վարչական սահմանում 1.7 հա տարածքի վրա «Արգավանդի տրիկոտաժի ֆաբրիկա» ՓԲԸ-ի կողմից 2008թ. մարտից շահագործվում է տրավերտինի հանքավայր: Տարածքը 2007թ. աճուրդային կարգով գնվել է համայնքից՝ որպես արոտավայր և շահագործվում է առանց հողի նպատակային նշանակությունը փոփոխելու: Համաձայն ՀՀ կառավարության 12.04.2001թ-ի N 286 որոշմամբ սահմանված «Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի տրամադրման» կարգի առաջին մասի 4-րդ կետի՝ նշված 1.7 հա-ից իրացվել էր մեկ հեկտարը, որի նպատակային նշանակությունը պետք է փոխվի, իսկ հողի սեփականատիրոջ կողմից որպես կադաստրային արժեքների տարբերություն պետք է վճարվի համայնքի բյուջե **2,184.6 հազ. դրամի** չափով:

Արենիի գյուղապետարան

Հարկային եկամուտներ: Հողի հարկի գծով համայնքի բյուջեի պարտքը 31.12.2009թ. դրությամբ կազմել է **5,808.0** հազ. դրամ, որից 3,147.6 հազ. դրամը՝ տույժ, ապառք՝ 2,660.4 հազ. դրամ, որը ամբողջությամբ ֆիզիկական անձանց մասով է և ենթակա է վճարման համայնքի բյուջե:

Համայնքի բյուջեի պարտքը գույքահարկի գծով 31.12.2009թ. դրությամբ կազմել է՝ **8,773.5** հազ. դրամ, որից 6,384.9 հազ. դրամը՝ ֆիզիկական անձանց, իսկ 2,388.6 հազ. դրամը՝ իրավաբանական անձանց:

Գյուղապետարանը խախտել է ՀՀ կառավարության 2007թ. ապրիլի 19-ի «ՀՀ կառավարության 2003թ. փետրվարի 13-ի թիվ N192-ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» N547-ն որոշմամբ սահմանված, հողի հարկ վճարողների հաշվառման համար առաջնահերթ միջոցառումների ծրագրի 8-րդ և 14-րդ կետերի պահանջները, որի արդյունքում կադաստրի տարածքային ստորաբաժանման բազաներում գտնվող մի շարք կազմակերպություններ և ֆիզիկական անձինք դուրս են մնացել համայնքի հողի հարկի բազայից: **Հողի հարկի բազայում չգրանցված կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց ցանկը**

	Անվանում	Հասցե	Հողամասի չափը (հա.)	Կադաստրային արժեքը (դրամ)	Հողի հարկի չափը (դրամ)	Պետ. գրանցման ամսաթիվը
1	«ՀԷՑ» ՓԲԸ	փող. 42	0.0373	215,000.0	661.6	26.09.01

2	«ՀԷՑ» ՓԲԸ	փող. 42	0.045	215,000.0	798.2	26.09.01
3	«ՀԷՑ» ՓԲԸ	փող. 2	0.0024	215,000.0	42.57	27.09.01
4	«ՀԷՑ» ՓԲԸ	փող. 22	0.002	215,000.0	35.8	24.08.02
5	«ՀԷՑ» ՓԲԸ	փող. 22	0.0016	215,000.0	31.76	27.09.01
6	«ՀԷՑ» ՓԲԸ	փող. 31	0.002	215,000.0	40.49	29.07.01
7	«ՀԷՑ» ՓԲԸ	փող. 31	0.0016	215,000.0	28.32	27.09.01
8	«Թուֆենկյան Հոսպիտալիտի» ՍՊԸ	փող. 15	1.87	215,000.0	28813.6	25.10.02
9	«Թուֆենկյան Հոսպիտալիտի» ՍՊԸ	փող. 15	0.5	215,000.0	5822.9	02.07.04
10	«Թուֆենկյան Հոսպիտալիտի» ՍՊԸ	փող. 15	1.33	215,000.0	20493.1	25.10.02
11	«Ժայռ» ՍՊԸ		0.024	215,000.0	223.6	22.08.05
12	«Դավիթ և Արեգ» ՍՊԸ		0.638	215,000.0		25.12.05
13	«Հայիլիդրոմետ» ծառայություն	փող. 36/65	0.2	215,000.0	3762.5	01.03.01
14	«Տեր-Ջոր» ՍՊԸ	փող. 36/50	0.025	215,000.0	564.4	21.06.99
15	Ղարախանյան Անուշ	փող. 3/25	0.0153	215,000.0	304.6	25.10.00
16	Խաչատրյան Սահակ	փող. 36/47	0.051	215,000.0	1041.7	13.06.00
17	Սուքիասյան Հայկ	փող. 15/2	0.019	215,000.0	337.0	26.09.01
18	Հայրապետյան Մուրադ	փող. 15	0.17	215,000.0	188.8	20.10.04
19	Կարապետյան Աղասի		0.03	215,000.0	349.4	13.07.04
20	Կարապետյան Ռաֆիկ	փող. 36/65	0.09	215,000.0	1499.6	05.03.02

Տեղական տուրքեր: Համայնքի տարածքում տեղական տուրք վճարողների հաշվառման արդյունքում պարզվել է, որ ստուգման պահին գործում էին 55 խմիչք և 12 ծխախոտ վաճառող օբյեկտներ, մեկ գազալցակայան և մեկ բենզալցակայան, որոնցից ոչ մեկը չունեին վաճառքի թույլտվություն և որոնց համայնքի բյուջեին վճարելիք գումարը նախորդ տարիների չվճարած տուրքերի հետ միասին կազմել է **1,313.0** հազ. դրամ:

Հողերի օտարում և վարձակալություն: Համաձայն համայնքի հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման հաշվետվության (ձև 22), համայնքի հողային ֆոնդը կազմել է 4336.2 հա, որից 3566.7 հա համայնքային սեփականության հողեր են: Համայնքային սեփականության հողերից 3504.1 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողեր են, որից վարձակալությամբ է տրված ընդամենը 135.7 հա հող: Համայնքի ղեկավարը ,ամտեսելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով իրեն վերապահված պարտադիր լիազորությունները հողօգտագործման բնագավառում, համայնքային սեփականություն հանդիսացող մույնիսկ 11.58 հա վարելահողերը և 0.82 հա խաղողի այգու հողերը արդյունավետ չի կառավարել, մրցույթներ չի կազմակերպել և օգտագործման չի տրամադրել:

2008թ. համայնքի կողմից աճուրդով օտարվել է 3.321 հա գյուղնշանակության հողեր՝ 1,110.3 հազ. դրամով:

Աճուրդների ընթացքում խախտվել է.

- ♦ «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 63-րդ հոդվածը՝ «օտարման ենթակա հողամասերը որոշվում են հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմաների, բնակավայրերի գլխավոր հատակագծերի հիման վրա»:
- ♦ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 20-րդ կետը՝ «համայնքի ավագանին սահմանված կարգով որոշում է կայացնում համայնքի սեփականություն համարվող գույքն օգտագործման տրամադրելու և օտարելու մասին, հաստատում է դրանց վարձավճարների և օտարման գների չափերը և պայմանները, իսկ հրապարակային սակարկությունների դեպքում՝ մեկնարկային գները»:

2008-2009թթ. գործել է 78 հա գյուղատնտեսական նշանակության և 50.7 հա ոչ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վարձակալության պայմանագիր՝ տարեկան համապատասխանաբար՝ 412.1 հազ. դրամ և 208.0 հազ. դրամ վարձավճարներով: Առ 01.01.2010թ. վարձավճարների պարտքը կազմում է **662.6** հազ. դրամ, որը ենթակա է գանձման համայնքի բյուջե:

Համայնքի կողմից «Ժայռ» ՍՊԸ վարձակալությամբ է տրվել 2 հա գյուղնշանակության այլ հող՝ հանքարդյունաբերության համար, տարեկան 4,000.0 դրամ վարձավճարով և «Ամպրոպ» ՍՊԸ-ին՝ 41.4 հա գյուղնշանակության այլ հող՝ հանքարդյունաբերության համար, տարեկան 38,500.0 դրամ վարձավճարով, առանց սահմանված կարգով նպատակային նշանակությունը փոխելու:

Նշված հողերի նպատակային նշանակությունը սահմանված կարգով փոփոխության չներկայացնելու արդյունքում, համաձայն ՀՀ կառավարության 24.12.2003թ.-ի N 1746-Ն որոշման 2-րդ կետի ե) ենթակետի պակաս է հաշվարկվել և չի գանձվել **8,622.0** հազ. դրամ, այդ թվում՝

«Ամպրոպ» ՍՊԸ-ի մասով 7,979.8 հազ. դրամ, «Ժայռ» ՍՊԸ-ի մասով՝ 642.2 հազ. դրամ:

Գույքի վարձակալություն: 2008-2009թթ. գործել է 190 քմ ոչ բնակելի տարածքի վարձակալություն՝ տարեկան 50.0 հազ. դրամ վարձավճարով: Առ 01.01.2010թ. վարձավճարի պարտքը կազմում է 100.0 հազ. դրամ:

Գետափի գյուղապետարան

Տեղական տուրքեր: Համայնքի տարածքում տեղական տուրք վճարողների հաշվառման արդյունքում պարզվել է, որ ստուգման պահին չէր վճարվել տեղական տուրքի գումար ոգելից խմիչքների և ծխախոտի վաճառքի թույլտվության համար 20.0 հազ. դրամ, բեմգալցակայաններում հեղուկ վառելիքի վաճառքի թույլտվության համար 750.0 հազ. դրամ և շահումով խաղերի կազմակերպման համար 24⁰⁰-ից թույլտվության համար՝ 500.0 հազ. դրամ, ընդամենը 1,270.0 հազ. դրամ:

Հողերի օտարում և վարձակալություն: 2008թ. օտարվել է 6.6 հա գյուղատնտեսական նշանակության այլ հողատեսք, 24.8 հա վարելահող, 0.4 հա բնակավայրի հողեր, գումարով 4,726.0 հազ. դրամի: Օտարման գործընթացում խախտվել են.

1. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 68-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջները՝ մամուլում հայտարարության մեջ չի նշվել՝ հողի սահմանափակումների և սերվիտուտների վերաբերյալ տեղեկություններ:
2. «Հրապարակային սակարկությունների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետը՝ երկու դեպքով աճուրդին մասնակցել է կազմակերպչի աշխատակիցը:
3. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 70-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները՝ 20 դեպքով գումարները ուշ են մուտքագրվել:
4. «ՀՀ հողային օրենսգրքի» 70-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջները՝ 25 դեպքով գումարները մուծելուց հետո պայմանագրերը կնքվել են ուշացումով:

Գյուղապետարանը 2008-2009թթ. ընթացքում համայնքի սեփականության հողերից մրցույթով վարձակալության է տվել 17.6 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, որից 8.75 հա «Վեդի Ալկո» ՍՊԸ, տարեկան 416.6 հազ. դրամ վարձավճարով: Վերը նշված հողը տարիներ շարունակ՝ 2005-2009թթ. օգտագործվել է «Վեդի Ալկո» ՍՊԸ-ի կողմից առանց պայամանագրի, և համայնքի բյուջե չի վճարել 1,250.0 հազ. դրամ:

Համայնքի վարչական տարածքում առկա խողովակաշարի վերաբերյալ: 23.10.2008թ. համայնքի ավագանին որոշում է կայացրել «Համայնքի պահուստային ֆոնդ հանդիսացող հողատարածքներում գտնվող, սակայն օգտագործման ոչ պիտանի 700զծ.մ d=76մմ խողովակները տրամադրելու որպես ներդրում՝ համայնքում գազիֆիկացնելու համար»: Կատարված ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ քանդվել է 376 զծ.մ խողովակ, որը օգտագործվել է համայնքի գազիֆիկացման աշխատանքների համար: Բացի այդ, 02.02.2010թ.

Գետափի գյուղապետը կայացրել է որոշում և թույլատրել է բնակիչներին համայնքի պահուստային ֆոնդի հողերից քանդել 150 գծ.մ չօգտագործվող ասբոխողովակներ, բնակելի շենքերի և մանկապարտեզի կոյուղին վերանորոգելու համար:

Վերը նշված խողովակները համայնքի հաշվեկշռում հաշվառված չեն որպես համայնքի սեփականություն, ուստի համայնքի ավագանին և ղեկավարը նման որոշում կայացնելու իրավունք չունենին:

Նախադպրոցական կրթություն: 2006թ. հունվարից ուժի մեջ մտած «Նախադպրոցական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն «Պետական և համայնքային ենթակայության նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունները ոչ ամենաբարձր կազմակերպություններ են», սակայն մինչ ստուգման ավարտը Գետափի մանկապարտեզը կազմակերպչա-իրավական առումով մնացել է որպես համայնքային ենթակայության բյուջետային հիմնարկ: Մանկապարտեզը ստուգվող ժամանակահատվածում գործել է ընդամենը 2008թ. մայիս և հունիս ամիսներին: Մանկապարտեզի չափսատած ժամանակահատվածում գյուղապետարանի հաստիքացուցակում ընդգրկվել են և վարձատրվել չգործող մանկապարտեզի աշխատակիցներ: Աշխատակիցներին վճարվել է աշխատավարձ՝ 1,664.0 հազ. դրամ, հարկադիր պարապուրդի գումար՝ 1,528.2 հազ. դրամ, կենսաթոշակային ֆոնդին կատարվել են 685.1 հազ. դրամի հատկացումներ, ընդամենը վճարված աշխատավարձը սոցվճարների հետ միասին կազմել է 3,877.3 հազ. դրամ:

Ջառիթափի գյուղապետարան

Հարկային եկամուտներ: 2008թ. հողի հարկի գծով ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 1,984.0 հազ. դրամ (որից ապառքի գումարը 717.0 հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 1,995.5 հազ. դրամ: 01.01.2009թ.-ի դրությամբ հողի հարկի գծով ապառքը կազմում է 2,535.2 հազ. դրամ, **որից 2008թ. գործունեությունից առաջացած պարտքը կազմում է 435.2 հազդրամ, իսկ տույժերի հետ միասին կազմում է 635.0 հազ.դրամ:**

2009թ. հողի հարկի գծով տարեկան ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 1,990.0հազ. դրամ (որից՝ ապառքի գումարը 723.0 հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 2,828.4 հազ. դրամ: 2009թ.-ի գործունեությունից առաջացած պարտքը կազմել է 770.7 հազդրամ: **Ընդամենը ստուգվող ժամանակաշրջանում հողի հարկի գծով ապառքը տույժերի հետ միասին կազմում է 1,405.7 հազդրամ:**

2008թ. գույքահարկի գծով ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 1,382.2 հազ. դրամ, փաստացի մուտքը կազմել է 1,448.0 հազ. դրամ (65.8 հազ. դրամը ապառքի գումարից): **2008թ.-ի գործունեությունից գույքահարկի գծով ապառքը կազմել է 609.2հազդրամ:**

2009թ. գույքահարկի գծով ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 1,504.0 հազ. դրամ, փաստացի մուտքը կազմել է 1,630.0 հազ. դրամ (126.0 հազ. դրամը՝ ապառքի գումարից): 2009թ.

գործունեությունից գույքահարկի գծով ապառքը կազմել է 524.2 հազ. դրամ: **Գույքահարկի գծով ընդամենը ապառքը կազմում է 1,133.4 հազ. դրամ, որը ենթակա է գանձման համայնք բյուջե:**

Տեղական տուրքեր: Խախտվել է «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի պահանջը՝ 2008-2009թթ. համայնքի տարածքում գործել է երեք բեռնալցակայան և մեկ գազալցակայան, սակայն տեղական տուրքերի տարեկան ճշտված պլանով նախատեսված եկամուտների մեջ այն չի նախատեսվել և գանձման չի առաջադրվել գումարով 1,200.0 հազդրամ:

Այսպիսով, տեղական տուրքերի մասով 2008-2009թթ. ընթացքում տեղական բյուջե չի գանձվել 1,200.0 հազ. դրամ:

Հողերի վարձակալություն: «Վայք» ՍՊԸ և գյուղապետարանի միջև 2003թ. կնքված հողի վարձակալության պայմանագրի՝ հողի տարեկան վարձավճարի չափը կազմել է 8.6 հազար դրամ: Պայմանագրին կից հողամասի գլխավոր հատակագծով նշված հողակտորը ընդերքօգտագործման նշանակության հողամաս է, որի համար համաձայն ՀՀ կառավարության 29.12.2003թ. թիվ 1746-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ բնակավայրերի հողերի կադաստրային գնահատման կարգը, տարածագնահատման (գտնվելու վայրի) գոտիականության գործակիցները և սահմանները հաստատելու մասին» և «ՀՀ բնակավայրերի հողերի կադաստրային գնահատման կարգի» նշված հողամասի տարեկան վարձավճարը նվազագույնը պետք է լինի՝ 4.0 հա համար՝ 88.0 հազ. դրամ:

Զառիթափի գյուղապետարանի կողմից «Վայք» ՍՊԸ նշված հողակտորը վարձակալության է տրվել տարեկան 80.2 հազ. դրամ (88.8 - 8.6) պակաս վարձավճարով, որը կազմում է 481.2 հազ. դրամ (80.2 x 6տարի) և ենթակա է գանձման համայնքի բյուջե:

Դպրոցի շենքի օտարում: Համայնքի ավագանին 2008թ. փետրվարի 29-ին կայացրել է նիստ՝ համայնքի սեփականություն համարվող 729 քմ տարածքով դպրոցի հին շենքը աճուրդով վաճառքի ներկայացնելու որոշումը, նույն որոշմամբ դպրոցի վաճառքի համար մեկնարկային գին է սահմանվել 250.0 հազ. դրամ, խախտելով «Անշարժ գույքի գնահատման գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի և 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջները: Համայնքում կայացած աճուրդում հաղթող է ճանաչվել Կամո Գրիգորյանը, որը նշված շինությունը գնել է ընդամենը 275.0 հազ. դրամով /1 քմ-ը 378 դրամ/, իսկ օտարված շենքի սպասարկման տիրույթ հանդիսացող 1100քմ հողը օտարվել է նույն քաղաքացուն ուղղակի վաճառքով կադաստրային արժեքով՝ 244.2 հազ. դրամ /1քմ x 222 դրամ/: Դպրոցի շենքի կադաստրային արժեքը կազմում է 3,290.4 հազ. դրամ:

Հացահատիկահավաք կոմբայնի գնման վերաբերյալ: Զառիթափի գյուղապետարանի և «Նուռնուս» ՍՊԸ-ի միջև 31.05.2006թ. կնքվել է ապրանքների մատակարարման գնման պայմանագիր՝ հացահատիկահավաք 4LZ – 2.5 մակնիշի կոմբայն ձեռք բերելու համար: Պայմանագրերի գինը ամբողջությամբ կազմել է 3,520.0 հազ.դրամ:

2009թ. օգոստոսի 25-ին համայնքի ավագանին որոշել է՝ համայնքի սեփականությունը հանդիսացող հացահատիկահավաք 4LZ – 2.5 մակնիշի կոմբայնը ներկայացնել աճուրդով վաճառքի՝ հողանդակային եղանակով (գնի նվազեցումով):

Հայտ են ներկայացրել Վիգեն Սուրիկի Սկոյանը և Մանվել Ռաֆիկի Հովհաննիսյանը: Համաձայն արձանագրության աճուրդով վաճառքում հաղթող է ճանաչվել Վիգեն Սկոյանը՝ 2,640.0 հազ. դրամ արժեքով:

Համայնքի գյուղտեխնիկական գնված օրվանից չի շահագործվել, սակայն վաճառքի ժամանակ օտարվել է էականորեն ցածր գնով, արդյունքում՝ նշված գործարքից համայնքը կրել է 880.0 (3,520.0 – 2,640.0) հազ. դրամի վնաս:

Ենթակա կառույցների հաստիքների վերաբերյալ: Համայնքի մշակույթի տունը հրդեհվել է դեռևս 1985թ. և այն գտնվում է անմխիթար վիճակում, իսկ նոր կառուցվող մշակույթի տունը՝ 30%-ոց կիսակառույց շինություն է: Ուսումնասիրելով գյուղապետարանի կողմից տրամադրված փաստաթղթերը պարզվել է, որ համայնքում մշակութային միջոցառումների համար միջոցներ չեն տրամադրվել և չեն անցկացվել՝ չկան արձանագրություններ միջոցառումների անցկացման համար, սակայն ստուգվող ժամանակաշրջանում պահվել են մշակույթի տան տնօրենի և մեկ աշխատակցի հաստիքներ, որոնց վճարվել է 1,440.0 հազ. դրամ աշխատավարձ, որից 2008թ.՝ 660.0 հազ. դրամ, իսկ 2009թ.՝ 780.0 հազ. դրամ:

Արինի գյուղապետարան

Համայնքի 2010թ.-ի բյուջեն համայնքի ավագանու կողմից մինչ ստուգման ավարտը չէր հաստատվել:

Արին համայնքի ղեկավարը առանց ավագանու համապատասխան որոշումների համայնքի 2008-2009թթ. ֆոնդային բյուջեից կատարել է հետևյալ ծախսերը՝

1. «Ա.Թադևոսյան» Ա/Զ-ից 02.12.2008թ. մեկ հատ բիլիարդի սեղան, գումարով 1,000.0 հազ. դրամ:
2. «Ա.Թադևոսյան» Ա/Զ-ից 02.12.2008թ. 10 հավաքածո դահլիճի փափուկ նստարաններ, գումարով 980.0 հազ. դրամ:
3. «Ա.Թադևոսյան» Ա/Զ-ից 02.12.2008թ. մեկ հատ սեղան, գումարով 57.0 հազ. դրամ:
4. Արարատի մարզի Բերքանուշ գյուղի բնակիչ Գ.Հովսեփյանից E-302 խոտհնձիչ կոմբայն, գումարով 6,418.0 հազ.դրամ:
5. 2008թ. նոյեմբերի 28-ին Արինի գյուղապետարանի և «Սարկոդի» ՍՊԸ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր, գումարով՝ 925.0 հազ. դրամ ոռոգման ջրագծի նորոգման աշխատանքների համար:

6. 2008թ. դեկտեմբերի 1-ին Արինի գյուղապետարանի և «Եղեգնաձորի ԳԱՍ» ՍՊԸ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր, գումարով 960.0 հազ. դրամ, ճանապարհների առանձին հատվածներում հիմնանորոգման աշխատանքների համար:

Գույքագրման արդյունքում պարզվել է, որ **1,000.0 հազ. դրամ արժողությամբ բիլիարդի սեղանը բացակայում էր:**

Արինի գյուղապետարանի կողմից E-302 խոտհնձիչ կոմբայնի գնման դիմաց ՀՀ պետական բյուջե որպես եկամտահարկ չի փոխանցվել **641.8** հազ. դրամ: Խախտվել է «Եկամտահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածի 5-րդ կետի պահանջները, այն է՝ «Հարկային գործակալը ֆիզիկական անձանցից գույք ձեռք բերելու դիմաց վճարվող եկամուտներից եկամտահարկը հաշվարկում է 10 տոկոս դրույքաչափով»:

Կոմբայնի համար չի սահմանվել բնակչությունից աշխատանքի դիմաց գանձվելիք գումարի չափը և 2009թ. խոտհնձիչ կոմբայնի շահագործումից ընդհանրապես համայնքի բյուջե գումար չի մուտքագրվել:

Հողի վարձակալություն: 01.01.2010թ.-ի դրությամբ հողի վարձավճարների գծով պարտքը կազմել է **683.9** հազ. դրամ, որը ենթակա է գանձման համայնքի բյուջե:

Համայնքի վարչական տարածքից քանդված ասբոխողովակների վերաբերյալ: Արին համայնքի տարածքից առանց համայնքի ավագանու որոշման 2008թ. ընթացքում քանդվել են $d=159$ մմ 90 գծ.մ ասբոխողովակներ և չի մուտքագրվել համայնքի հաշվեկշիռ:

Համայնքներում ստուգումներով հայտնաբերված խախտումները և բաց թողումները ավելի մանրամասն նկարագրված են համայնքների վերաբերյալ կազմված արձանագրություններում: Արձանագրությունները քննարկվել է համայնքների ղեկավարների հետ, թերությունների և խախտումների վերաբերյալ առարկություններ չեն եղել:

Ե Ձ Բ Ա Կ Ա Ց ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

1. Համայնքների բյուջեների հարկային եկամուտների հաշվարկային տվյալները հիմնավորված չեն: Ավագանիները չեն օգտվել «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով իրենց վերապահված իրավասություններից. համապատասխան հարկային տեսչության և անշարժ գույքի կադաստրի տարածքային ծառայությունների հետ չեն ճշտել հարկային եկամուտների հաշվարկային ցուցանիշները: Ունենալով հողի հարկի և գույքահարկի գծով ապառքներ՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից անտեսվել է «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ կետի ե) ենթակետի պահանջը, 2008թ. և 2009թ. բյուջեները պլանավորելուց չեն ներկայացրել հողի հարկի և գույքահարկի ապառքների կառուցվածքը և չեն կատարել դրանց համեմատական վերլուծություն:

2. Մարզի առանձին համայնքներում հողերի օգտագործման տրամադրման գործընթացը իրականացվել է ՀՀ օրենսդրության խախտումներով, որի արդյունքում համայնքների բյուջեն

գրկվել է լրացուցիչ մուտքերից: Հողօգտագործողների կողմից խախտվել են պայմանագրային պարտավորությունները, որի դիմաց հաշվարկվել և ստուգմամբ արձանագրվել է 5,418.0 հազ. դրամ ապառքի և տույժի գումար, որը ենթակա է վճարման համայնքների բյուջե:

3. Խախտելով «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները մարզի առանձին համայնքներում չի սահմանվել, նախատեսվել, իսկ որոշ համայնքներում չի գանձվել համայնքների բյուջեներ, գումարով՝ 20,320.5 հազ. դրամ տեղական տուրք:

4. Գույքի վարձակալության գործընթացում խախտվել են պայմանագրային պարտավորությունները, որի դիմաց Արենի համայնքում չի հաշվարկվել 100.0 հազ. դրամի ապառքի և տույժի գումար, որը ենթակա է վճարման համայնքի բյուջե:

5. Եղեգնաձոր և Վալթ համայնքներում ապօրինի կառույցների օրինականացման գործընթացի ժամանակ պակաս է հաշվարկվել, ինչպես նաև համայնքների կողմից հաշվառված կառույցների, դրանց կից հողերի վերաբերյալ չի իրականացվել ՀՀ կառավարության 18.05.2008թ. N 912 որոշմամբ սահմանված օրինականացման և տնօրինման գործընթաց, որի արդյունքում համայնքների բյուջե չի մուտքագրվել **18,041.8 հազ. դրամ:**

6. Համայնքների վարչական տարածքում հողերի նպատակային նշանակությունը սահմանված կարգով փոփոխության չենրկայացնելու, ընդերքօգտագործման համար հողի վարձակալությունը որպես գյուղնշանակության հողեր հաշվարկելու արդյունքում, համաձայն ՀՀ կառավարության 24.12.2003թ.-ի N 1746-Ն որոշման 2-րդ կետի ե) ենթակետի պակաս է հաշվարկվել և չի գանձվել **10,806.6 հազ. դրամ**, որը ենթակա է վճարման համայնքի բյուջե:

7. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ուղղակի պայմանագրերով կատարած գնումները, գնվող ապրանքների տեխնիկական բնութագրերի բացակայությունը, գնային առաջարկների նորմատիվներով և գնահաշվարկներով չհիմնավորվածությունը, մրցութային հայտերի ծրարների բացակայությունը և գնման ձևի սխալ ընտրությունը չի ապահովել գնման գործընթացի մրցակցային, արդյունավետ, թափանցիկ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմքերով կազմակերպում, արդյունքում՝ համայնքների կարիքների համար գնումները կատարվել են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների խախտմամբ՝ առաջացնելով կոռուպցիոն ռիսկ, իսկ գնված ապրանքներից Արին համայնքում բացակայում էր **1,000.0 հազ. դրամ** արժողությամբ բիլիարդի սեղանը:

8. Կատարված շինարարական աշխատանքների կազմակերպման և կատարման ընթացքում թույլ են տրվել նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի սխալ կազմման և չկատարված աշխատանքների փաստեր՝ վերահսկողության արդյունքում արձանագրվել է **21,931.0 հազ. դրամի** չկատարված աշխատանքների դիմաց վճարում և 4,867.3 հազ. դրամի անորակ աշխատանքներ:

9. Խախտվել է «Եկամտահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածի 5-րդ կետի պահանջները և գնված ապրանքի դիմաց ՀՀ պետական բյուջե չի փոխանցվել **641.8 հազ. դրամ** եկամտահարկ:

10. Մարզի առանձին համայնքների կողմից (աղբահանության, սանմաքրման, տրանսպորտային միջոցների պահպանման բնագավառներում) կատարվել են 11,796.1 հազ. դրամի չիմնավորված ծախսեր, ինչպես նաև բյուջեների կատարման ընթացքում տեղական ինքնակառավարման մարմինները թույլ են տվել նաև ոչ նպատակային և անարդյունավետ (տրանսպորտային միջոցների ձեռք բերման) ծախսեր:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ կառավարությանը

1. Հաշվի առնելով համայնքների կողմից հողային պաշարների անարդյունավետ կառավարման փաստերը՝ քննարկել հողերի վարձավճարների նվազագույն շեմի բարձրացման հարցը:

2. Հաշվի առնելով համայնքների կողմից տարբեր գների և մակնիշների մեքենաների ձեռք բերման փաստերը՝ քննարկել համայնքներին ծառայողական ավտոմեքենաների առանձին չափորոշիչներ հաստատելու մասին հարցը:

3. Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների հաշվեկշռում չարտացոլված, համայնքների վարչական տարածքում փաստացի առկա, ոռոգման ցանցերի, խմելու ջրի ջրագծերի, խողովակաշարերի պատկանելիությունը պարզելու, դրանց հաշվեկշռային արժեքը որոշելու, ինչպես նաև դրանց ֆիզիկական մեծությունները չափագրելու, կամ առանց համապատասխան կարգի իրենց վերագրած գույքի նկատմամբ, իրականացնել գույքագրում՝ շահագրգիռ պետական կազմակերպությունների և համայնքի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ:

4. Փողոցների, այգիների, ինչպես նաև այլ տարածքների սանիտարական մաքրման աշխատանքների կատարման տեխնիկական բնութագրերում մշակել սանիտարական մաքրման աշխատանքների սեզոնային ստանդարտներ և նորմատիվներ:

ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետին

«ՀՀ հողային օրենսգրքի» 42-րդ հոդվածի, ինչպես նաև «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 7.1–րդ գլխի հոդվածների պահանջներին համապատասխան ուժեղացնել վերահսկողությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ղեկավարներին

1. Համայնքի բյուջեից կատարվող ծախսերը, ըստ հոդվածների, համապատասխանեցնել «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին և ծախսերի կատարումը ապահովել ծախսը հիմնավորող փաստաթղթերի առկայությամբ՝ համաձայն սահմանված կարգի:

2. Գործող օրենքին համապատասխան սահմանել տեղական տուրքերի դրույքաչափերը, միջոցներ ձեռնարկել դրանք ժամանակին գանձելու և համայնքի բյուջե մուտքագրելու ուղղությամբ:

4. Համայնքի սեփականություն համարվող հիմնական միջոցների օտարումը կամ վարձակալությամբ տրամադրելը իրականացնել «Տեղական ինքնակառավարման մասին», «Հրապարակային սակարկությունների մասին» ՀՀ օրենքների և ՀՀ հողային և քաղաքացիական օրենսգրքերի պահանջներին համապատասխան, ինչպես նաև ապահովել պայմանագրային պարտավորությունների կատարումը:

5. Համայնքի բյուջեի ծախսերն արդյունավետ իրականացնելու, համայնքի կարիքների համար ապրանքների գնումը, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռք բերումը կատարել «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան:

6. Միջոցներ ձեռնարկել հողի հարկի և գույքահարկի բազաները ճշտելու, պլանային ցուցանիշները (տարեկան հաշվարկներ և ապառքներ) ճիշտ հաշվարկելու և հավաքագրումը ապահովելու ուղղությամբ:

- Ծինարարական չկատարված աշխատանքների և ծառայությունների դիմաց վճարած գումարները համայնքային և պետական բյուջե գանձելու ուղղությամբ:
- Համայնքների վարչական տարածքում հողերի նպատակային նշանակությունը սահմանված կարգով փոփոխության ներկայացնելու, ինչպես նաև ընդերքօգտագործման համար հողի վարձակալությունը հաշվարկելու ՀՀ կառավարության 24.12.2003թ.-ի N 1746-Ն որոշման համաձայն:
- ՀՀ վերահսկիչ պալատի վերահսկողության արդյունքներով արձանագրված համայնքային և պետական բյուջե վերականգնման ենթակա գումարները վերականգնելու ուղղությամբ:

7. Համայնքային և պետական բյուջե վերականգնման ենթակա գումարները ցանկացած գանձապետական եկամտային հաշվին փոխանցելուց հաշվի սկզբում նախապես նշել «96» կոդը:

8. «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) ենթակետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկատվություն՝ ընթացիկ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: